

คุณสมบัติของภรรยาในอุดมคติก่อนและหลังสมรส*

เพญระพี อินเดe†

พรพรรณ สุทธิวนัน†

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจว่าผู้ชายที่สมรสแล้วต้องการให้ภรรยาในอุดมคติของตนมีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง และศึกษาเปรียบเทียบความต้องการของผู้ชายในช่วงก่อนสมรสและสมรสแล้ว ว่าผู้ชายให้ความสำคัญกับคุณสมบัติข้อใดในอุดมคติแตกต่างไปจากเดิม. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจคุณสมบัติในอุดมคติก่อนและสมรสแล้ว ๒๖ ด้าน. กลุ่มตัวอย่างเป็นชายสมรสแล้วอายุ 25-40 ปี ที่จดทะเบียนสมรสครั้งแรก และอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ๒๒๖ คน แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ชายที่สมรสไม่เกิน ๓ ปี ๔๐ คน, สมรสนานกว่า ๓ ปีแต่ไม่เกิน ๕ ปี ๙๐ คน, และสมรสนานกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี ๙๖ คน. ผลการศึกษาพร้อมวิจารณ์แสดงรายละเอียดในบทความ.

คำสำคัญ: ผู้ชายที่สมรสแล้ว, คุณสมบัติของภรรยาในอุดมคติ

Abstract

Characteristics of Ideal Wives before and during Marriage from the Perspective of Married Men
Penrapee Chintadee†, Panrapee Suthiwant†

†Department of Developmental Psychology, Faculty of Psychology, Chulalongkorn University, Bangkok

This research was a survey of the characteristics of ideal women before and during married life from the perspective of a group of married men. Two hundred twenty-six legally first-time married Bangkokian men, aged 25-40 years, were surveyed using a 25-item questionnaire on the characteristics of ideal wives in order to obtain opinions on their spouses before they got married and during their married lives. The samples were grouped into three categories by the number of years of marriage, i.e., married for <3 years ($n=50$), married 3-5 years ($n=90$), and married for 5-10 years ($n=86$). The results were as follows:

1. The characteristics that the men considered ideal and desired their wives to have comprised the following: honesty and loyalty; showing care for family members; loving mindfulness, with understanding of her husband; and morality.

2. The characteristics of the ideal wife changed significantly during married life ($p<0.001$, $p<0.01$, $p<0.05$):

- Those married for <3 years were concerned less with facial appearance, general appearance, aging, education status, and unmarried status;

- Those married for 3-5 years were concerned less with appearance, personality, intelligence, and virginity;

- Those married for more than 5 years showed less concern about facial appearance, personality, attractiveness, honesty and loyalty, financial prospects, social status, occupation, unmarried status, sexuality, and virginity.

3. The characteristics considered ideal, which increased after marriage, appeared significantly ($p<0.01$, $p<0.05$) only among those men who had been married for more than 3 years but not more than 5 years. Those characteristics were financial prospects, education, social status, and occupation, all of which

*บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

† คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

related to findings of the SES.

4. The ideal characteristics that the men wanted in their wives, which had not changed from the time before marriage to that throughout married life and were answered by all groups of married men, were listed in descending order as follows: (1) care of family members; (2) loving mindfulness and understanding of the husband; (3) morality; (4) emotional stability; (5) relationship with husband's family; (6) self-responsibility; (7) relationship with wife's family; (8) social manners; and (9) similar hobby or activity in leisure time. It should be noted that loving mindfulness and understanding of the husband, morality, emotional stability, relationship with the wife's family and care of family members were the five most important ideal characteristics that all men desired in their wives.

Key words: married men, ideal characteristics of wives

ภูมิหลังและเหตุผล

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ก ารมีความสัมพันธ์และความผูกพันทางอารมณ์แบบคู่รัก เป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการในชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะ ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ดังทฤษฎีพัฒนาการของ Erikson^(๑) ที่กล่าวว่า บุคคลในวัยนี้มีพัฒนาการในชั้น Intimacy Versus Isolation ที่สามารถพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างตนของกับบุคคลอื่นๆ ซึ่งอธิบาย ชี้ให้เห็นว่าบุคคลที่สามารถสนับสนุนกับคนอื่นได้ดี จะสามารถพัฒนาความสัมพันธ์ทางเพศและสามารถประสบความสำเร็จในการมีความสัมพันธ์ระยะยาวต่อไปได้.

เมื่อบุคคลมีความสัมพันธ์แบบคู่รักแล้ว การเข้าสู่การสมรสจึงเป็นการพัฒนาระดับความสัมพันธ์ให้ลึกซึ้งขึ้นไปอีกขั้นหนึ่ง. ดังนั้น การตัดสินใจเลือกคู่ครองจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ไม่สามารถทำนายได้ว่าบุคคลจะประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสหรือไม่. อย่างไรก็ตาม คุณสมบัติของคู่ครองในอุดมคติ ช่วงสมรสปีแรก กับคู่ครองที่ได้สมรสใช้ชีวิตด้วยกันมาสักระยะเวลาหนึ่ง อาจแตกต่างกันได้ เพราะคุณสมบัติของคู่ครองในช่วงสมรสปีแรก เป็นคุณสมบัติที่เกิดจากประสบการณ์ที่เคยทำด้วยกันมา ที่จินตนาการถึงบุคคลในอุดมคติที่จะสามารถอยู่ร่วมกันได้. แต่การได้ใช้ชีวิตสมรสอยู่ด้วยกันจะมีประสบการณ์ใหม่ๆ ที่จะต้องเผชิญระหว่างการใช้ชีวิตสมรสด้วยกันอีกมาก เช่น การที่บุคคลสองคนต้องร่วมกันรับผิดชอบเรื่องค่าใช้จ่ายต่างๆ, การรับผิดชอบงานบ้าน, การเลี้ยงดูบุตร, การปรับตัวเข้าหากัน ซึ่งบางครั้งประสบการณ์ใหม่ๆเหล่านี้อาจ

ทำให้เกิดความขัดแย้งและเป็นสาเหตุของปัญหาความสัมพันธ์ ในระยะยาว และบางครั้งอาจนำมาซึ่งการหย่าร้างได้^(๒) อีกทั้งในสังคมวัฒนธรรมที่เป็นแบบผูกพันกับกลุ่มสังคมชน tộcรวมหมู่ (collectivist societies) อย่างสังคมตะวันออกแล้ว บุคคลจะเลือกคู่ครองโดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ที่จะเกิดขึ้นกับครอบครัวของพวคเขามากกว่าที่จะทำตามความต้องการของบุคคลนั้นๆเพียงอย่างเดียว^(๓).

เมื่อบุคคลสมรสแล้วและเกิดความไม่พึงพอใจในความสัมพันธ์ การหย่าร้างและการแยกกันอยู่จึงเป็นทางเลือกที่พบได้สูง. ข้อมูลจากวิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระบุอัตราการหย่าร้างตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๓๕ ถึง พ.ศ.๒๕๔๙ ในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยใน พ.ศ.๒๕๓๕ มีอัตราการหย่าร้างเพียงร้อยละ ๗.๗ ในขณะที่ พ.ศ.๒๕๔๙ มีอัตราการหย่าร้างสูงถึงร้อยละ ๒๖.๒.

การหย่าร้างไม่ได้ส่งผลกระทบต่อบุคคลเพียงคนเดียว แต่ยังส่งผลกระทบต่อองค์กรสังคมบุคคลในครอบครัวและการเปลี่ยนแปลงอีกมากในชีวิตหลังจากหย่าร้างแล้ว^(๔). ข้อมูลทางสถิติจากศูนย์สถิติสุขภาพแห่งชาติของอเมริกา^(๕) ระบุว่าส่วนที่สมรสในช่วง ๑๐ ปีแรก มีอัตราการหย่าร้างที่ค่อนข้างสูงซึ่งระยะเวลาที่มีอัตราการหย่าร้างสูงที่สุดจะอยู่ในช่วง ๕ - ๑๐ ปีของการสมรส. Kelly และ Conley^(๖) พบว่าการหย่าร้างส่วนมากเกิดขึ้นเมื่อสมรสแล้ว ๕ ปี ปัจจัยที่เป็นสาเหตุคือความไม่พึงพอใจมากขึ้นต่างไปจากปีแรกที่สมรส. การมีลูกคนแรกก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ในครอบครัว. สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการเปลี่ยนบทบาทจากเดิมทั้งของสามีและ

ภารยา เกิดความขัดแย้งในหน้าที่รับผิดชอบของสามีและภารยาหลังจากมีบุตร, ความพึงพอใจในชีวิตสมรสลดลง รวมถึงสุขภาพจิตที่แย่ลงได้โดยแพทย์ในผู้หญิง^(๗).

จากการวิจัยของ Shackelford และคณะ^(๘) ได้ศึกษาความชอบในคู่ครองของผู้ที่สมรสในช่วงปีแรกและต่อจากนั้น ๓ ปี พบว่าความชอบในคู่ส่วนใหญ่จะคงที่แม้ว่าผ่านไปถึงปีที่ ๔ ของการสมรส แต่มีข้อบ่งชี้บางอย่างได้เปลี่ยนแปลงไป เช่น พบว่าผู้ชายคาดหวังด้านการเงินที่ดี, ความงามทางกายภาพ (ความดูดี), และบุคลิกลักษณะที่พึงพาได้เพิ่มมากขึ้น ส่วนในเรื่องของสภาพอารมณ์ที่น่าพอใจและความมั่นคงและวุฒิภาวะทางอารมณ์นั้นทั้งผู้ชายและผู้หญิงต้องการเพิ่มมากขึ้นจากเดิม.

ผู้วิจัยจึงต้องการทราบความแตกต่างระหว่างคุณสมบัติของภารยาในอุดมคติก่อนและหลังสมรสในผู้ชายอายุ ๒๕-๔๐ ปี สมรสเป็นครั้งแรก และสมรสมาแล้วเป็นระยะเวลานานๆ ตั้งๆ กัน ว่าในช่วงระยะเวลาที่ผู้ชายได้สมรสแล้วไม่เกิน ๓ ปี, นานกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี และนานกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปีนั้น คุณสมบัติที่เห็นว่าสำคัญก่อนและหลังสมรสเป็นอย่างไร, คุณสมบัติที่ให้ความสำคัญยังคงเป็นคุณสมบัติเดิมหรือไม่, หรือมีคุณสมบัติใดที่ให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นหรือน้อยลง การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้จะทำให้ทั้งผู้หญิงและผู้ชายได้รับรู้ถึงคุณสมบัติต่างๆ ที่ผู้ชายปรารถนา รวมถึงความเปลี่ยนแปลงทางด้านอุดมคติที่มีต่อคู่สมรสหลังจากที่ผู้ชายสมรสแล้วในระยะความยาวนานต่างๆ กัน เมื่อมีการตระหนักรู้และเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงนี้. ผู้วิจัยคาดว่าทั้งผู้หญิงและผู้ชายจะสามารถป้องกันความขัดแย้งและสามารถประนีประนอมความขัดแย้งที่จะเกิดตามมาหลังจากสมรสได้ โดยในส่วนของผู้หญิงที่ยังไม่สมรสสามารถเลือกเห็นถึงแนวโน้มความขัดแย้งในอนาคตที่จะเกิดกับคู่ของตน. ส่วนผู้ชายที่สมรสแล้วจะสามารถปรับตัวและปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง อีกทั้งยังช่วยให้เข้าใจคู่สมรสได้มากขึ้น. ในส่วนของผู้ชายที่ยังไม่สมรสสามารถนำความรู้นี้ไปเลือกคู่ครองที่มีคุณสมบัติเดิมเต็มความประณีต แต่จะริงแล้วความต้องการของตนเองเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

จะทำให้เข้าใจได้ว่าปัญหาที่จะเกิดขึ้นหรือกำลังเกิดขึ้นนั้นเกิดจากอุดมคติที่เปลี่ยนไปของตนเอง ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยประนีประนอมความขัดแย้งในคู่สมรส.

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย

ทฤษฎีการเลือกคู่ครอง

- ทฤษฎีจิตวิทยาวิวัฒน์ (Evolutionary Psychology Theory)

ทฤษฎีจิตวิทยาวิวัฒน์ที่ว่าด้วยเรื่องการเลือกคู่ครอง ได้พัฒนามาจากทฤษฎีวิวัฒนาการของลิลี่ มีชีวิตของ Charles Darwin ซึ่งได้มีการเสนอแนวคิดเรื่องการเลือกคัดทางธรรมชาติและการเลือกคัดผู้ที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วย เพื่อแบ่งแยกให้เห็นถึงการต่อสู้ด้านรสนส่องอย่างคือต่อสู้เพื่อความอยู่รอด และต่อสู้เพื่อการลีบพันธุ์^(๙).

คำอธิบายความชอบในคุณสมบัติของคู่ครองในทฤษฎีนี้จะเกี่ยวข้องกับความสำคัญในการดำรงเผ่าพันธุ์ โดยที่เพศชายจะเลือกคู่จากสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการมีบุตร เช่นลักษณะที่แสดงถึงความสาและความดูดี ในขณะที่เพศหญิงจะเลือกคู่ครองจากคุณสมบัติที่ชี้แนะว่าจะสามารถหากพรายกรรมได้อย่างเพียงพอ ในขณะเดียวกันก็เต็มใจที่จะให้ทรัพยากรด้วย^(๑๐) ซึ่งการพัฒนาทางทฤษฎีจิตวิทยาวิวัฒน์ในเรื่องเกณฑ์การเลือกคู่ครองได้วางกรอบทางทฤษฎีสำหรับความแตกต่างระหว่างเพศโดยลังเกตจากความแตกต่างทางชีวภาพของแต่ละเพศ คือเรื่องของการที่ผู้หญิงสามารถมีบุตรได้จำนวนจำกัดในขณะที่ผู้ชายสามารถมีบุตรได้จำนวนหลายคนตลอดช่วงชีวิต. ทฤษฎีนี้จึงมีการเสนอแนะว่า พื้นฐานทางพันธุกรรมที่ต่างกันทำให้การเลือกคู่ครองของผู้ชายถูกกำหนดโดยลักษณะทางกายภาพ และการเลือกคู่ครองของผู้หญิงโดยส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้ชายที่สามารถเพิ่มโอกาสในการดำรงอยู่ของลูกหลานได้^(๑๑).

จากการวิจัยของ Greenlees and McGrew^(๑๒) วิเคราะห์จากโฆษณาหาคู่ ๑,๐๐๐ โฆษณา ซึ่งให้เห็นถึงสมมติฐานของพากษาในเรื่องที่ว่า ผู้ชายหาผู้หญิงจากความสามารถที่จะ

ลีบพันธุ์ ในขณะที่ผู้หญิงจะมองหาความสามารถของผู้ชายที่จะหาทรัพยากร.

- ทฤษฎีบทบาททางสังคม (Social Role Theory)

ทฤษฎีนี้มีแนวคิดว่าบทบาทของผู้หญิงมักเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เป็นส่วนตัว ส่วนบทบาทของผู้ชายมักเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ความแตกต่างระหว่างบทบาทนี้ทำให้เกิดความคาดหวังว่าผู้ชายและผู้หญิงจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน^(๑๒) ทฤษฎีบทบาททางสังคมมีความแตกต่างกันบางประการกับทฤษฎีจิตวิทยาวัฒน์คือทฤษฎีบทบาททางสังคมเน้นความสำคัญของบทบาททางสังคมที่แตกต่างกันของผู้หญิงและผู้ชาย แต่ทฤษฎีบทบาททางสังคมคล้ายกับทฤษฎีจิตวิทยาวัฒน์ตรงที่ทำนายว่าผู้หญิงจะชอบคู่ครองที่มีความสามารถในการหาเลี้ยงชีพ และผู้ชายจะชอบคู่ครองที่มีลักษณะดึงดูดใจทางกายภาพ ความแตกต่างระหว่างเพศในด้านความชอบคุณสมบัติคู่ครองนี้ เกิดจากบทบาทของผู้ชายและผู้หญิงที่ครอบครองอยู่ และยังขึ้นอยู่กับตัวแปรทางวัฒนธรรมด้วย^(๑๓) (ลิรินธาร วงศ์หนงคัคดี, ๒๕๔๕).

- แนวคิดความละเมี้ยด

คู่รักที่ที่มีความคล้ายคลึงกันก่อนเริ่มคบกัน มักนำไปสู่ความชอบพอกันมากยิ่งขึ้นหลังจากที่มีการคบกันแล้ว ผู้ที่มีความคล้ายคลึงกันทางความคิด ทัศนคติ ความชอบ ความสนใจ มีแนวโน้มที่ใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน ยิ่งไปกว่านั้นการศึกษาในระยะยาวของคู่สมรส พบร่างกายพากເ夷ໃຫ້ชีวิตคู่ร่วมกันนานกว่า ๒๐ ปี พากເ夷จะมีความเปลี่ยนแปลงน้อยมากในความคล้ายคลึงกันของหัวคู่ หากการเวลาผ่านไป คู่ที่มีความคล้ายคลึงกันเพิ่มมากขึ้น จะทำให้ความลัมพันธ์เป็นไปในทางบวก^(๑๔) (Baron & Byrne, 2004 อ้างถึงใน ชาลิสา บุญครองทรัพย์, ๒๕๕๐)

งานวิจัยของ Gonzaga และคณะ^(๑๕) ศึกษาคู่รักชายหญิงจำนวน ๑๕๑ คู่ โดยวัดความพึงพอใจในความลัมพันธ์ บุคลิกภาพ และอารมณ์ จากนั้นอีก ๑ ปีกลับมาวัดด้วยวิธีเดิม ผลการศึกษาส่วนหนึ่งพบว่าคู่ที่มีบุคลิกภาพคล้ายคลึงกันจะมีความรับผิดชอบต่อกัน และบุคลิกภาพของคู่สมรสจะมีการปรับให้คล้ายกับคู่ของตนเองเมื่อเวลาผ่านไป ๑ ปีของการสมรส.

การปรับบุคลิกภาพและอารมณ์ในคู่สมรสมีผลต่อความพึงพอใจในชีวิตสมรส คู่ที่มีการปรับบุคลิกภาพและอารมณ์ให้คล้ายคลึงกันมากขึ้นจะยังคงรักษาความพึงพอใจในชีวิตสมรสได้เมื่อเวลาผ่านไป.

งานวิจัยของ Buss และ Barnes^(๑๖) พบว่าหัวใจของ Buss และ Barnes^(๑๖) ใจที่มีการปรับบุคลิกภาพและอารมณ์ให้คล้ายคลึงกันมากขึ้นจะยังคงรักษาความพึงพอใจในชีวิตสมรสได้เมื่อเวลาผ่านไป.

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆพบว่าผู้ชายมักเลือกคู่ครองที่อายุน้อยกว่าตัว มีความดึงดูดใจทางกายภาพ มีสุขภาพแข็งแรง ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ปรากฏในอันดับต้นๆของการเลือกคู่ครอง อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังต้องการทราบถึงคุณสมบัติที่ผู้ชายต้องการหลังจากที่สมรสไปแล้วด้วยว่าคุณสมบัติเหล่านี้ยังเป็นคุณสมบัติเดิมอยู่หรือไม่ และถ้าเปลี่ยนจะเปลี่ยนอย่างไรบ้าง.

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาว่าคุณสมบัติใดของภรรยาที่ผู้ชายให้ความสำคัญ.
๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนสมรสและสมรสแล้วว่าผู้ชายให้ความสำคัญกับคุณสมบัติข้อใดบ้าง.

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้ชายที่สมรสแล้ว ๒๒๖ คน อายุ ๒๕ - ๔๐ ปี เป็นการสมรสครั้งแรก มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีงานทำอยู่ในปัจจุบันซึ่งมีระยะเวลาการสมรสไม่เกิน ๓ ปี, มากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี และมากกว่า ๕ ปีแต่ไม่เกิน ๑๐ ปี.

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

๑. คู่ครองในอุดมคติก่อนสมรส หมายถึง คู่ครองในอุดมคติที่ผู้ชายตั้งใจว่าจะสมรสด้วยหรือตั้งใจจะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ก่อนที่จะมีการสมรส.

๒. คู่ครองในอุดมคติหลังสมรส หมายถึง คู่ครองในอุดมคติที่ผู้ชายตั้งใจว่าจะสมรสด้วยหรือตั้งใจว่าจะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในช่วงที่สมรส.

๓. คุณสมบัติของภรรยา หมายถึง คุณสมบัติต่างๆ ของผู้หญิงที่ผู้ชายต้องการในการเลือกคู่ครอง ซึ่งในงานวิจัยนี้ วัดได้โดยแบบวัดการเลือกคุณสมบัติของคู่ครองก่อนและหลังสมรสเป็นระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี, นานกว่า ๓ ปีแต่ไม่เกิน ๕ ปี และนานกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี ไปผู้ชายอายุ ๒๕ - ๔๐ ปี.

๔. ชายสมรสแล้ว หมายถึง ผู้ชายที่มีภรรยาซึ่งได้จดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ยังอาศัยอยู่ด้วยกัน และเป็นการจดทะเบียนครั้งแรก.

ระเบียบวิธีคึกษา

กลุ่มตัวอย่างศึกษา

ประชากรตัวอย่างที่ศึกษามี ๒๒๖ คน ทั้งหมดเป็นชายที่สมรสแล้ว มีสัญชาติไทย อายุ ๒๕-๔๐ ปี สมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมายและเป็นการจดทะเบียนสมรสครั้งแรก. ทุกคนอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีงานทำ. กลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

- กลุ่มที่สมรสไม่เกิน ๓ ปี จำนวน ๕๐ คน.
- กลุ่มที่สมรสนานกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี ๙๐ คน.
- กลุ่มที่สมรสนานกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี ๙๖ คน.

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ได้แก่ “แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องคุณสมบัติของภรรยาในอุดมคติ ก่อนสมรสและเมื่อสมรสแล้ว” โดยอาศัยพื้นฐานแนวคิดมาจากแบบสอบถามคุณสมบัติของคนรักและคู่ครองในอุดมคติของผู้หญิงต่างวัย

ของ ชาลิสา บุญครองทรัพย์ และพรพรรณี สุทธิวรรณ^(๑) ประกอบด้วย ๒ ส่วน.

ส่วนที่ ๑ สอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ ๒ สอบถามความคิดเห็นเรื่องคุณสมบัติของภรรยาในอุดมคติ ก่อนสมรสและช่วงสมรส แบบสอบถามมีลักษณะเป็น Rating Scale มีคะแนน ๕ ช่วง.

การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล ณ สถาบันการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หน่วยงานภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เอกชน และผู้ประกอบอาชีพอิสระ โดยเจ้าและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง.

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ใช้สถิติบรรยายเส้นเป็นค่าเฉลี่ยรายข้อและรายด้าน.

๒. ใช้สถิติการทดสอบที่ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง.

ผลการศึกษา

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น ๓ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเชิงพรรณนา แสดงความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะจากข้อมูลส่วนบุคคล ของกลุ่มตัวอย่าง.

ตอนที่ ๒ ข้อมูลสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย เลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยจัดเรียงตามลำดับที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด.

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติแตกต่างด้าน ระหว่างช่วงก่อนสมรสและช่วงหลังสมรส โดยแบ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่ช่วงหลังสมรส มีความสำคัญลดลงและเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าเฉลี่ยที่ในช่วงหลังสมรสไม่มีการเปลี่ยนแปลง.

ตอนที่ ๑: ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาจำแนกตามคุณลักษณะ จากข้อมูลส่วนบุคคล

แบบสำรวจที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ๒๒๖ ชุด มีรายละเอียดแสดงในตารางที่ ๑.

**ตารางที่ ๓ ความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
คุณลักษณะ (๑๒๖ ราย)**

คุณลักษณะ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
๒๕-๔๙	๔๗	๑๙.๑
๓๐-๓๔	๗๑	๓๑.๔
๓๕-๓๙	๕๐	๒๑.๘
๔๐	๒๔	๑๐.๗
รวม	๑๒๖	๑๐๐.๐
การศึกษา		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๑๙.๘	๘๗.๖
ปริญญาโท	๒๗	๑๐.๒
ปริญญาเอก	๓	๑.๗
อื่นๆ	๒	๐.๕
รวม	๑๒๖	๑๐๐.๐
ระยะเวลาการสมรส		
ไม่เกิน ๓ ปี	๕๐	๒๒.๑
มากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี	๕๐	๒๕.๘
มากกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี	๙๖	๓๙.๑
รวม	๑๒๖	๑๐๐.๐
อาชีพ		
รับราชการ	๕๗	๒๑.๕
พนักงานบริษัทเอกชน	๑๑๕	๔๒.๗
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๒๔	๙.๖
ประกอบอาชีพอิสระ	๑๗	๗.๕
อื่นๆ	๓	๑.๙
รวม	๑๒๖	๑๐๐.๐
ระดับเงินเดือน (บาท)		
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐	๐	๐
๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๒	๐.๕
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๑๑	๔.๕
๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๑๕	๖.๒
๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๖	๒.๓
๕๐,๐๐๑ ขึ้นไป	๑๓	๕.๙
ไม่ระบุ	๑๙๐	๗๕.๖
รวม	๑๒๖	๑๐๐.๐
ความเพียงพอของรายได้		
เพียงพอ	๑๒๖	๕๕.๙
ไม่เพียงพอ	๑๐๐	๔๕.๒
รวม	๑๒๖	๑๐๐.๐

รายละเอียดคุณลักษณะด้านต่างๆของชายที่สมรสแล้วจำนวน ๑๒๖ ราย ส่วนมากอยู่ในหมวดอายุ ๓๕-๓๙ ปี คือ มีจำนวน ๙๐ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๙.๘ ของจำนวนทั้งหมด. ระดับการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเป็นจำนวนมากที่สุดเท่ากับ ๗๙ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๗.๖ ของจำนวนทั้งหมด. ชายที่สมรสไม่เกิน ๓ ปี มีจำนวน ๕๐ ราย หรือร้อยละ ๒๕.๘ และชายที่สมรสมากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี มีจำนวน ๕๐ ราย หรือร้อยละ ๒๕.๘ และชายที่สมรสมากกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี มีจำนวน ๙๖ ราย หรือร้อยละ ๓๙.๑ และชายที่สมรสมากกว่า ๑๐ ปี มีจำนวน ๒ ราย หรือร้อยละ ๐.๕ ของจำนวนทั้งหมด. อาชีพนักงานบริษัทเอกชนเป็นอาชีพที่มีจำนวน多い ๑๙๗ ราย หรือร้อยละ ๔๒.๗ ของจำนวนทั้งหมด. ชายสมรสแล้วที่ระบุระดับเงินเดือนมีเพียง ๒๖ ราย จากทั้งหมด ๑๒๖ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐.๔ เท่านั้น. ที่เหลืออีก ๑๙๐ ราย หรือร้อยละ ๗๙.๖ นั้น เป็นกลุ่มที่ไม่ได้ระบุระดับเงินเดือนโดยที่ระบุระดับเงินเดือน ส่วนมากอยู่ในช่วง ๓๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีจำนวน ๑๙ ราย หรือร้อยละ ๖.๒ ของจำนวนทั้งหมด ชายสมรสแล้วจำนวน ๑๒๖ ราย หรือร้อยละ ๕๕.๙ ระบุว่ามีรายได้เพียงพอเลี้ยงครอบครัว ในขณะที่ที่เหลืออีก ๕๕ ราย หรือร้อยละ ๔๕.๒ ระบุว่ามีรายได้ไม่เพียงพอเลี้ยงครอบครัว.

ตอนที่ ๒: ข้อมูลสถิติพื้นฐานของตัวแปร

นำเสนอข้อมูลสถิติพื้นฐานของคุณสมบัติของภรรยาในอุดมคติก่อนสมรสและหลังสมรสของชายอายุ ๒๕ - ๔๙ ปี จำแนกตามตามระยะเวลาการสมรสของชาย ๓ กลุ่ม ได้แก่ (๑) ชายที่สมรสไม่เกิน ๓ ปี, (๒) ชายที่สมรสนานกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี และ (๓) ชายที่สมรสมากกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี ในการแต่งงานน้ำหนอนข้อมูลคุณสมบัติของภรรยาในอุดมคติที่ชายสมรสแล้วให้ความสำคัญ เรียงตามลำดับจากคุณสมบัติที่ชายสมรสแล้วให้ความสำคัญมากไปยังคุณสมบัติที่ให้ความสำคัญน้อย.

จากการที่ ๒-๔ พ布ว่าคุณสมบัติของภรรยาในอุดมคติก่อนและหลังสมรส ที่ชายทุกกลุ่มให้ความสำคัญอยู่ใน ๕ อันดับแรก มีทั้งสิ้น ๔ ประการ คือ ๑. ความจริงใจ ซื่อสัตย์ ๒. ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว ๓. ความรัก ใส่ใจ

ตารางที่ ๒ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณสมบัติของภาระในอุดมคติของชายที่สมรสไม่เกิน ๓ ปี เรียงตามลำดับจากคุณสมบัติที่สำคัญมากไปน้อย (๕๐ ราย)

ลำดับที่	คุณสมบัติของภาระในอุดมคติ	ก่อนสมรส		คุณสมบัติของภาระในอุดมคติ	หลังสมรส		
		ค่าเฉลี่ย มาตรฐาน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน		ค่าเฉลี่ย มาตรฐาน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
๑	ความจริงใจ ซื่อสัตย์	๔.๔๖	๐.๖๑	๑	ความจริงใจ ซื่อสัตย์	๔.๕๘	๐.๖๑
๒	ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว	๔.๓๔	๐.๗๙	๒	ศีลธรรม จริยธรรม	๔.๔๐	๐.๘๗
๓	ความรัก ใส่ใจ เท่าใจสามี ศีลธรรม จริยธรรม	๔.๒๘	๐.๗๗	๓	ความรัก ใส่ใจ เท่าใจสามี	๔.๓๒	๐.๗๗
๔	สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวสามี	๔.๑๐	๐.๗๔	๔	มีความมั่นคงทางอารมณ์	๔.๒๐	๐.๘๗
๕	มีความมั่นคงทางอารมณ์	๔.๐๒	๐.๗๒	๕	สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวสามี	๔.๑๐	๐.๘๗
๖	ความรับผิดชอบต่อตนเอง	๓.๕๒	๐.๘๙	๖	ความรับผิดชอบต่อตนเอง	๓.๕๔	๐.๘๒
๗	บุคลิกลักษณะภายนอก นิสัยใจคอโดยทั่วไป	๓.๕๐	๐.๗๖	๗	สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวภารยา	๓.๕๐	๐.๘๗
	สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวภารยา	๓.๕๐	๐.๗๖				
๘	หน้าตา	๓.๔๔	๐.๘๔	๘	ความมุ่งมั่นในการทำงาน	๓.๔๖	๐.๘๗
	ความมุ่งมั่นในการทำงาน	๓.๔๔	๐.๕๓				
	ความเป็นโสด	๓.๔๔	๑.๓๐				
๙	ความคลาด เพศสัมพันธ์	๓.๓๔	๐.๘๐	๙	ความคลาด	๓.๔๐	๐.๘๖
๑๐	มารยาททางสังคม	๓.๓๒	๐.๗๖	๑๐	มารยาททางสังคม	๓.๓๖	๐.๘๗
๑๑	รูปร่าง	๓.๖๘	๐.๘๔	๑๑	บุคลิกลักษณะภายนอก นิสัยใจคอโดยทั่วไป	๓.๗๔	๐.๘๕
๑๒	การศึกษา	๓.๕๘	๐.๘๑	๑๒	เพศสัมพันธ์	๓.๖๖	๐.๕๒
๑๓	ความดึงดูดทางเพศ ความบริสุทธิ์	๓.๕๖	๐.๕๑	๑๓	ความเป็นโสด	๓.๔๘	๑.๓๖
๑๔	อาชญา	๓.๔๖	๐.๕๑	๑๔	รูปร่าง	๓.๔๒	๐.๘๖
๑๕	ฐานะทางการเงิน	๓.๒๘	๐.๘๘	๑๕	ฐานะทางการเงิน	๓.๔๐	๐.๕๔
๑๖	อาชีพ	๓.๒๔	๐.๘๐	๑๖	หน้าตา	๓.๓๖	๐.๘๘
๑๗	งานอดิเรก กิจกรรมยามว่างคล้ายกัน	๒.๕๘	๐.๕๑	๑๗	ความบริสุทธิ์	๓.๓๐	๑.๓๐
๑๘	ฐานะทางสังคม	๓.๕๖	๐.๕๑	๑๘	อาชญา	๓.๒๔	๑.๐๐
				๑๙	อาชีพ	๓.๒๐	๐.๕๑
				๒๐	งานอดิเรก กิจกรรมยามว่างคล้ายกัน	๓.๐๖	๑.๑๓
				๒๑	ฐานะทางสังคม	๒.๕๐	๐.๗๕

เข้าใจสามี และ ๔. ศีลธรรม จริยธรรม.

นอกจากนี้ สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวของสามี เป็นคุณสมบัติที่ชายสมรสไม่เกิน ๓ ปี และชายที่สมรสแล้วมากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี ให้ความสำคัญอยู่ใน อันดับแรกทั้ง ก่อนและหลังสมรสเช่นกัน.

ความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นคุณสมบัติที่ชายสมรสแล้วไม่เกิน ๓ ปี ให้ความสำคัญอยู่ใน อันดับแรกทั้ง ก่อนและหลังสมรสเช่นกัน.

และสุดท้าย นิสัยใจคอโดยทั่วไป เป็นคุณสมบัติที่ชายสมรสมากกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี ให้ความสำคัญอยู่ใน อันดับแรกทั้ง ก่อนและหลังสมรส.

ตารางที่ ๓ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณสมบัติของภาระยาในอุดมคติก่อนและหลังสมรส ในชายที่สมรสมากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี เรียงตามลำดับจากคุณสมบัติที่สำคัญมากไปน้อย ($n= 50$)

ลำดับที่	คุณสมบัติของภาระยาในอุดมคติ	ก่อนสมรส		ลำดับที่	คุณสมบัติของภาระยาในอุดมคติ	หลังสมรส	
		ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน			ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
๑	ความจริงใจ ซื่อสัตย์	๔.๖๐	๐.๖๕	๑	ความจริงใจ ซื่อสัตย์	๔.๖๐	๐.๕๘
๒	ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว	๔.๕๗	๐.๗๙	๒	ความรัก ใส่ใจ เข้าใจสามี	๔.๕๗	๐.๖๒
๓	ความรัก ใส่ใจ เข้าใจสามี	๔.๕๒	๐.๖๕	๓	ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว	๔.๕๐	๐.๗๙
๔	ศีลธรรม จริยธรรม	๔.๓๗	๐.๘๗	๔	ศีลธรรม จริยธรรม	๔.๔๔	๐.๘๑
๕	สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวสามี	๔.๒๕	๐.๘๑	๕	สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวสามี	๔.๒๔	๐.๘๓
๖	ความรับผิดชอบต่อตนเอง	๔.๑๖	๐.๘๒	๖	มีความมั่นคงทางอารมณ์	๔.๑๘	๐.๗๗
	สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวภาระยา	๔.๑๖	๐.๘๗				
๗	นิสัยใจคอโดยทั่วไป	๔.๑๓	๐.๗๕	๗	นิสัยใจคอ โดยทั่วไป	๔.๑๖	๐.๗๓
	มีความมั่นคงทางอารมณ์	๔.๑๓	๐.๘๑				
๘	บุคลิกัดักษณะภายนอก	๓.๕๑	๐.๖๖	๘	สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวภาระยา	๔.๑๓	๐.๘๕
๙	มารยาททางสังคม	๓.๕๔	๐.๘๐	๙	ความรับผิดชอบต่อตนเอง	๔.๑๑	๐.๗๗
๑๐	ความฉลาด	๓.๕๗	๐.๘๒	๑๐	มารยาททางสังคม	๓.๕๑	๐.๗๖
๑๑	รูปร่าง	๓.๕๗	๐.๗๙	๑๑	ความมุ่นเม้นในการทำงาน	๓.๕๒	๐.๘๐
๑๒	เพศสัมพันธ์	๓.๖๔	๐.๘๐	๑๒	บุคลิกัดักษณะภายนอก	๓.๕๗	๐.๘๓
๑๓	ความเป็นโสด	๓.๖๒	๐.๒๘	๑๓	ความฉลาด	๓.๕๑	๐.๗๘
๑๔	หน้าตา	๓.๕๘	๐.๗๒	๑๔	เพศสัมพันธ์	๓.๖๐	๐.๘๐
๑๕	ความดึงดูดทางเพศ	๓.๕๒	๐.๘๖	๑๕	ความเป็นโสด	๓.๕๘	๐.๗๖
๑๖	ความบริสุทธิ์	๓.๓๖	๐.๒๐	๑๖	หน้าตา	๓.๕๓	๐.๗๕
๑๗	การศึกษา	๓.๒๐	๐.๗๒	๑๗	รูปร่าง	๓.๕๒	๐.๘๑
๑๘	อาชญา	๓.๑๘	๐.๘๐	๑๘	ความดึงดูดทางเพศ	๓.๓๗	๐.๘๒
	การศึกษา	๓.๑๘	๐.๗๒				
๑๙	อาชีพ	๓.๑๑	๐.๗๒	๑๙	อาชญา	๓.๓๗	๐.๘๒
๒๐	ฐานะทางการเงิน	๓.๐๔	๐.๗๕	๒๐	อาชีพ	๓.๑๒	๐.๗๕
	ฐานะทางการเงิน	๓.๐๔	๐.๗๕				
๒๑	งานอดิเรก กิจกรรมยามว่างคล้ายกัน	๒.๖๗	๑.๐๒	๒๑	อาชญา	๓.๐๔	๑.๐๑
	ฐานะทางสังคม	๒.๖๗	๐.๖๔				
				๒๒	งานอดิเรก กิจกรรมยามว่างคล้ายกัน	๒.๗๘	๑.๐๔
				๒๓	ฐานะทางสังคม	๒.๗๖	๐.๗๔

อันดับแรกทั้งก่อนและหลังสมรส.

ซึ่งเห็นได้ว่าไม่ว่าก่อนหรือหลังสมรส คุณสมบัติในอุดมคติของภาระยาค่อนข้างคล้ายคลึงกัน และคุณสมบัติเหล่านี้ล้วนเป็นคุณสมบัติภายในแบบทั่วไป.

ตอนที่ ๓: ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนน

ความสำคัญของคุณสมบัติช่วงก่อนและหลังสมรส

ชายที่สมรสไม่เกิน ๓ ปี

จากตารางที่ ๔ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

ตารางที่ ๔ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณสมบัติของภารยาในอุดมคติก่อนและหลังสมรส ในชายที่สมรสมากกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี เรียงตามลำดับจากคุณสมบัติที่สำคัญมากไปน้อย (๙๖ ราย)

ลำดับที่	คุณสมบัติในอุดมคติ	ก่อนสมรส		ลำดับที่	คุณสมบัติในอุดมคติ	ช่วงสมรส	
		ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน			ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน
		มาตรฐาน			มาตรฐาน		มาตรฐาน
๑	ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว	๔.๔๗	๐.๗๗	๑	ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว	๔.๔๗	๐.๖๖
๒	ศีลธรรม จริยธรรม	๔.๓๗	๐.๖๕	๒	ศีลธรรม จริยธรรม	๔.๓๗	๐.๖๕
๓	ความรัก ใส่ใจ เที่ยวชมเมือง	๔.๓๗	๐.๗๔	๓	ความรัก ใส่ใจ เที่ยวชมเมือง	๔.๒๘	๐.๗๖
๔	ความจริงใจ ซื่อสัตย์	๔.๓๐	๐.๗๔	๔	นิสัยใจดобр้ทั่วไป	๔.๑๕	๐.๗๓
๕	นิสัยใจดобр้ทั่วไป	๔.๒๖	๐.๖๕	๕	ความจริงใจ ซื่อสัตย์	๔.๑๖	๐.๘๑
๖	สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวสามี มีความมั่นคงทางอารมณ์	๔.๑๔	๐.๘๐	๖	มีความมั่นคงทางอารมณ์	๔.๑๔	๐.๗๗
๗	สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวสามี มีความมั่นคงทางอารมณ์	๔.๑๔	๐.๗๗	๗	สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวสามี	๔.๑๔	๐.๗๗
๘	ความฉลาด	๔.๐๒	๐.๘๐	๘	ความรับผิดชอบต่อตนเอง	๔.๐๔	๐.๕๒
๙	ความรับผิดชอบต่อตนเอง	๔.๐๒	๐.๕๗	๙	ความรู้สึกห่วงใย	๔.๐๒	๐.๗๐
๑๐	ความรู้สึกห่วงใย	๔.๐๒	๐.๗๔	๑๐	ความรู้สึกห่วงใย	๔.๐๒	๐.๖๕
๑๑	ความเป็นโสด	๓.๗๐	๐.๐๕	๑๑	ความฉลาด	๓.๗๐	๐.๗๗
๑๒	ความบริสุทธิ์	๓.๖๗	๐.๒๘	๑๒	บุคลิกภาพภายนอก	๓.๕๖	๐.๖๓
๑๓	รูปร่าง	๓.๖๐	๐.๖๖	๑๓	ความเป็นโสด	๓.๕๗	๐.๐๗
๑๔	หน้าตา	๓.๕๖	๐.๗๗	๑๔	เพศสัมพันธ์	๓.๕๔	๐.๕๓
๑๕	ความดึงดูดทางเพศ	๓.๕๖	๐.๑๒	๑๕	ความบริสุทธิ์	๓.๕๒	๐.๓๓
๑๖	เพศสัมพันธ์	๓.๕๑	๐.๕๕	๑๖	ความดึงดูดทางเพศ	๓.๓๕	๐.๘๔
๑๗	การศึกษา	๓.๓๗	๐.๕๒	๑๗	รูปร่าง	๓.๓๗	๐.๖๘
๑๘	ฐานะทางการเงิน	๓.๒๑	๐.๕๑	๑๘	การศึกษา	๓.๒๑	๐.๘๘
๑๙	อาชีพ	๓.๑๒	๐.๐๐	๑๙	รูปร่าง	๓.๑๒	๐.๖๗
๒๐	อาชีพ	๓.๐๕	๐.๕๗	๒๐	ฐานะทางการเงิน	๓.๐๒	๐.๘๕
๒๑	งานอดิเรก กิจกรรม ยามว่างคล้ายกัน	๒.๕๘	๐.๕๖	๒๑	อาชีพ	๒.๐๒	๐.๕๖
๒๒	ฐานะทางสังคม	๒.๖๕	๐.๕๗	๒๒	อาชีพ	๒.๕๘	๐.๕๗
				๒๓	อาชีพ	๒.๕๘	๐.๕๗
				๒๔	งานอดิเรก กิจกรรม ยามว่างคล้ายกัน	๒.๕๘	๐.๘๕
				๒๕	ฐานะทางสังคม	๒.๕๘	๐.๘๕

คะแนนคุณสมบัติของภารยาในอุดมคติ ระหว่างช่วงก่อนและหลังสมรส ของชายที่สมรสไม่เกิน ๓ ปี พ布ว่า คุณสมบัติที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างช่วงก่อนและหลังสมรส มีทั้งสิ้นจำนวน ๕ ด้าน ได้แก่ หน้าตา (ที(๔๗) = ๔.๖๑๗, ค่าพี < ๐.๐๐๑), รูปร่าง (ที(๔๗) = ๔.๗๐๕, ค่าพี < ๐.๐๐๑)

(๐.๐๑), อายุ (ที(๔๗) = ๔.๐๓๗, ค่าพี < ๐.๐๑), การศึกษา (ที(๔๗) = ๔.๖๗๔, ค่าพี < ๐.๐๑), และ ความเป็นโสด (ที(๔๗) = ๔.๔๘๓, ค่าพี < ๐.๐๑) ซึ่งคุณสมบัติทั้ง ๕ ด้านมีคะแนนค่าเฉลี่ยช่วงก่อนสมรสสูงกว่าค่าเฉลี่ยช่วงหลังสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.

2. ชายที่สมรสมากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี

จากตารางที่ ๖ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคงเด่นคุณสมบัติของภาระในอุดมคติ ระหว่างช่วงก่อนและหลังสมรส ของชายที่สมรสมากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี พบร่วมคุณสมบัติด้านที่มีค่าเฉลี่ยช่วงก่อนสมรสมากกว่าช่วงหลังสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑. ภูริปั่ง ($\text{ที่(๙๗)} = ๒.๗๗๘$, ค่าพี < 0.001) ๒. บุคลิกลักษณะภายนอก ($\text{ที่(๙๗)} = ๒.๙๔๗$, ค่าพี < 0.01) ๓. ความฉลาด ($\text{ที่(๙๗)} = ๒.๒๐๖$, ค่าพี < 0.01) และ ๔. ความปริสุทธิ์ ($\text{ที่(๙๗)} = ๒.๐๓๕$, ค่าพี < 0.01)

ในขณะที่อีก ๔ ด้านที่เหลือจะเป็นคุณสมบัติด้านที่มีค่าเฉลี่ยช่วงก่อนสมรสน้อยกว่าช่วงหลังสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ๑. ฐานะทางการเงิน ($\text{ที่(๙๗)} = -๓.๒๙๖$, ค่าพี < 0.01) ๒. การศึกษา ($\text{ที่(๙๗)} = -๒.๑๖๔$, ค่าพี < 0.01) ๓. ฐานะทางสังคม ($\text{ที่(๙๗)} = -๒.๐๓๕$, ค่าพี < 0.01) และ ๔. อาชีพ ($\text{ที่(๙๗)} = -๒.๓๖๘$, ค่าพี < 0.01)

๓. ชายที่สมรสมากกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี

จากตารางที่ ๗ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคงเด่นคุณสมบัติของภาระในอุดมคติ ระหว่างช่วงก่อนและหลังสมรส ของชายที่สมรสมากกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี พบร่วมคุณสมบัติที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างช่วงก่อนและหลังสมรส มีทั้งสิ้นจำนวน ๑๒ ด้าน ได้แก่ ๑. หน้าตา ($\text{ที่(๙๕)} = ๔.๗๔๗$, ค่าพี < 0.001) ๒. ภูริปั่ง ($\text{ที่(๙๕)} = ๔.๗๔๗$, ค่าพี < 0.001) ๓. บุคลิกลักษณะภายนอก ($\text{ที่(๙๕)} = ๒.๙๔๙$, ค่าพี < 0.01) ๔. ความดึงดูดทางเพศ ($\text{ที่(๙๕)} = ๒.๗๔๔$, ค่าพี < 0.01) ๕. ความฉลาด ($\text{ที่(๙๕)} = ๓.๘๐๒$, ค่าพี < 0.001) ๖. ความจริงใจ ชื่อสัตตย์ ($\text{ที่(๙๕)} = ๒.๓๒๔$, ค่าพี < 0.01) ๗. ฐานะทางการเงิน ($\text{ที่(๙๕)} = ๒.๓๗๑$, ค่าพี < 0.01) ๘. ฐานะทางสังคม ($\text{ที่(๙๕)} = ๒.๔๑๔$, ค่าพี < 0.01) ๙. อาชีพ ($\text{ที่(๙๕)} = ๒.๐๓๖$, ค่าพี < 0.01) ๑๐. ความเป็นโสด ($\text{ที่(๙๕)} = ๒.๙๔๓$, ค่าพี < 0.01) ๑๑. เพศลักษณะพันธ์ ($\text{ที่(๙๕)} = ๒.๐๓๖$, ค่าพี < 0.01) และ ๑๒. ความปริสุทธิ์ ($\text{ที่(๙๕)} = ๓.๘๔๔$, ค่าพี < 0.001) ซึ่งคุณสมบัติทั้ง ๑๒ ด้านมีค่าเฉลี่ยช่วงก่อนสมรสสูงกว่าค่าเฉลี่ย

เฉลี่ยช่วงหลังสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิจารณ์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของภาระในอุดมคติก่อนและหลังสมรสในทุกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยในการสำรวจตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ ๑ : คุณสมบัติของภาระที่ชายสมรสแล้วให้ความสำคัญ

ชายที่สมรสแล้วในทุกกลุ่ม ให้ความสำคัญในเรื่องคุณสมบัติของภาระก่อนและหลังสมรส ๕ อันดับแรกคือลักษณะภายนอก โดยคุณสมบัติที่ติด ๕ อันดับแรกของทุกกลุ่ม มี ๔ คุณสมบัติ ได้แก่ ความจริงใจ ชื่อสัตตย์ ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว ความรัก ใส่ใจ เข้าใจสามี และ คุ้ลธรรมจริยธรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่าคุณสมบัติทั้ง ๔ ประการเป็นคุณสมบัติภายในทั้งสิ้น.

ในกลุ่มชายที่สมรสแล้วไม่เกิน ๓ ปี และกลุ่มชายที่สมรสแล้วนานกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี มีคุณสมบัติสัมพันธ์กับคนในครอบครัวสามี เพิ่มเข้ามาทั้งก่อนและหลังสมรส ส่วนมีความมั่นคงทางอารมณ์ กลุ่มชายที่สมรสแล้วไม่เกิน ๓ ปี ช่วงหลังสมรสให้ความสำคัญอยู่ใน ๕ อันดับแรก และคุณสมบัตินิสัยใจ地อยู่ทั่วไป เพิ่มเข้ามาอยู่ในกลุ่มชายที่สมรสแล้วมากกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี ทั้งก่อนและหลังสมรส.

จากคุณสมบัติทั้ง ๗ ข้อที่กล่าวมาพบว่า ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ สุรพล ปราบานันช์^(๑) (อ้างใน สิรินธร วงศ์ทันต์ คักดี) ที่ศึกษาเกณฑ์การเลือกคู่ครองที่มีผลต่อความมั่นคงของสถาบันครอบครัว โดยผลการศึกษามีส่วนที่พบว่าคุณสมบัติ เช่น การมีความรักให้กัน ความชื่อสัตตย์ การเข้ากันได้กับครอบครัว และการวางแผน ทั้งเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญพอกัน.

วัตถุประสงค์ที่ ๒ : เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังสมรสว่าเพศชายให้ความสำคัญกับคุณสมบัติข้อใดบ้างแตกต่างไปจากเดิม

ผู้วิจัยพบว่ามีเพียงชายที่สมรสนานกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน

ตารางที่ ๕ ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนคุณสมบัติของบรรยการในอุดมคติ ก่อนสมรสและช่วงหลังสมรส ของชายที่สมรสไม่เกิน ๓ ปี ๕๐ ราย

คุณสมบัติ	ก่อนสมรส		หลังสมรส		ค่าพี
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	
	มาตรฐาน	มาตรฐาน	มาตรฐาน	มาตรฐาน	
หลังสมรสสำคัญลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ					
หน้าตา	๗.๘๔	๐.๙๔	๗.๓๖	๐.๙๘	๔.๖๑๗)***
รูปร่าง	๗.๖๘	๐.๙๔	๗.๔๒	๐.๙๖	๒.๕๐๕)**
การศึกษา	๗.๕๘	๐.๙๑	๗.๓๖	๐.๙๐	๒.๖๑๔)**
ความเป็นโสด	๗.๘๔	๑.๓๐	๗.๔๘	๑.๑๖	๒.๔๘๗)*
อาชญากรรม	๗.๔๖	๐.๕๑	๗.๒๔	๑.๐๐	๒.๐๓๗)*
หลังสมรสสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ					
ไม่พบ					
ก่อนสมรสและหลังสมรสไม่เปลี่ยนแปลง					
ความดึงดูดทางเพศ	๗.๕๖	๐.๕๑	๗.๓๒	๐.๕๑	๑.๕๕๐
ความบริสุทธิ์	๗.๕๖	๑.๓๓	๗.๓๐	๑.๓๐	๑.๕๔๕
บุคลิกลักษณะภายนอก	๗.๕๐	๐.๗๖	๗.๗๔	๐.๙๔	๑.๔๙๗
นิสัยใจคอโดยทั่วไป	๗.๕๐	๐.๗๖	๗.๗๔	๐.๙๔	๑.๔๙๗
เพศสัมพันธ์	๗.๗๔	๐.๕๒	๗.๖๖	๐.๕๒	๐.๙๑๔
ฐานะทางสังคม	๒.๕๖	๐.๙๑	๒.๕๐	๐.๙๔	๐.๖๙๕
อาชีพ	๗.๒๔	๐.๙๐	๗.๒๐	๐.๕๗	๐.๔๔๔
ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว	๔.๓๔	๐.๙๐	๔.๓๒	๐.๙๒	๐.๑๖๓
สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวภรรยา	๗.๕๐	๐.๕๓	๗.๕๐	๐.๕๗	๐.๐๐๐
สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวสามี	๔.๑๐	๐.๗๕	๔.๑๐	๐.๕๗	๐.๐๐๐
ความมุ่งมั่นในการทำงาน	๗.๘๔	๐.๕๗	๗.๘๖	๐.๙๗	-๐.๑๗๒
ความรับผิดชอบต่อตนเอง	๗.๕๒	๐.๙๘	๗.๕๔	๐.๙๒	-๐.๑๗๘
ความรัก ใส่ใจ เข้าใจสามี	๔.๒๔	๐.๗๓	๔.๒๒	๐.๗๗	-๐.๑๕๐
มารยาทดูแลสังคม	๗.๗๒	๐.๗๖	๗.๗๖	๐.๙๗	-๐.๔๒
ก่อนสมรสและหลังสมรสไม่เปลี่ยนแปลง					
ความฉลาด	๗.๗๔	๐.๙๐	๗.๙๐	๐.๙๖	-๐.๔๙๕
งานอดิเรก กิจกรรมยามว่างคล้ายกัน	๒.๕๘	๐.๕๑	๒.๐๖	๑.๗๗	-๐.๗๒๒)
ศีลธรรม จริยธรรม	๔.๒๔	๐.๙๗	๔.๔๐	๐.๙๗	-๐.๐๕๘
ฐานะทางการเงิน	๗.๒๔	๐.๙๘	๗.๔๐	๐.๙๕	-๐.๑๗๗
ความจริงใจ ซื่อสัตย์	๔.๔๖	๐.๖๑	๔.๕๘	๐.๖๑	-๐.๒๔๘
มีความมั่นคงทางอารมณ์	๔.๐๒	๐.๙๒	๔.๒๐	๐.๙๗	-๐.๑๙๕

***ค่าพี <0.001, **<0.01, *<0.05

ตารางที่ ๖ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบรี่ยนเพื่อยกคะแนนคุณสมบัติของบรรยายในอุดมคติก่อนและหลังสมรสในชายที่สมรสมากกว่า ๓ ปี และไม่เกิน ๕ ปี (๕๐ ราย)

คุณสมบัติในอุดมคติ	ก่อนสมรส		หลังสมรส		ค่าพี
	ค่าเฉลี่ย มาตรฐาน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย มาตรฐาน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
หลังสมรสสำคัญลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ					
รูปร่าง	๗.๗๗	๐.๙๘	๗.๔๒	๐.๙๑	๔.๕๗***
บุคลิกลักษณะภายนอก	๗.๕๑	๐.๖๖	๗.๗๓	๐.๙๓	๒.๕๔**
ความฉลาด	๗.๘๗	๐.๗๒	๗.๗๑	๐.๗๘	๒.๑๐**
ความบริสุทธิ์	๗.๗๖	๑.๒๐	๗.๒๒	๑.๑๒	๒.๐๓*
หลังสมรสสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ					
ฐานะทางการเงิน	๗.๐๔	๐.๗๕	๗.๒๔	๐.๕๕	-๓.๒๔*
อาชีพ	๗.๗๗	๐.๗๒	๗.๒๒	๐.๗๕	-๒.๗๖*
การศึกษา	๗.๒๐	๐.๗๒	๗.๗๗	๐.๗๒	-๒.๑๖*
ฐานะทางสังคม	๒.๖๗	๐.๖๔	๒.๗๖	๐.๗๔	-๒.๐๓*
ก่อนสมรสและหลังสมรสไม่เปลี่ยนแปลง					
อายุ	๗.๗๙	๐.๘๐	๗.๐๔	๑.๐๒	๑.๗๕๒
หน้าตา	๗.๕๘	๐.๗๒	๗.๔๗	๐.๗๕	๑.๗๓๔
ความเป็นโสด	๗.๖๒	๑.๒๘	๗.๕๑	๑.๗๐	๑.๗๒๗
ความดึงดูดทางเพศ	๗.๔๒	๐.๙๖	๗.๗๗	๐.๙๒	๑.๔๒๗
ความมุ่งมั่นในการทำงาน	๗.๗๑	๐.๗๒	๗.๔๙	๐.๘๐	๑.๗๗๕
เพศสัมพันธ์	๗.๖๔	๐.๘๐	๗.๖๐	๐.๘๐	๐.๗๐๕
สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวสามี	๔.๒๔	๐.๘๑	๔.๒๔	๐.๘๗	๐.๔๗๕
ความรับผิดชอบต่อตนเอง	๔.๑๖	๐.๘๒	๔.๑๑	๐.๗๗	๐.๔๕๗
สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวภรรยา	๔.๑๖	๐.๘๗	๔.๑๓	๐.๘๕	๐.๓๐๗
ความจริงใจ ซื่อสัตย์	๔.๖๐	๐.๖๕	๔.๖๐	๐.๕๘	๐.๐๐๐
ความเอาใจใส่ต่อกันในครอบครัว	๔.๕๑	๐.๗๘	๔.๕๑	๐.๘๔	๐.๐๐๐
มารยาทดูแลสังคม	๗.๘๕	๐.๘๐	๗.๕๑	๐.๗๖	-๐.๓๐๗
นิสัยใจ地ทั่วไป	๔.๗๗	๐.๗๕	๔.๗๗	๐.๗๗	-๐.๗๕๐
มีความมั่นคงทางอารมณ์	๔.๗๗	๐.๘๑	๔.๗๗	๐.๗๗	-๐.๖๐๑
งานอดิเรก กิจกรรมยามว่างคล้ายกัน	๒.๖๗	๑.๐๒	๒.๗๖	๑.๐๔	-๐.๗๒๗
ศีลธรรม จริยธรรม	๔.๗๗	๐.๘๗	๔.๕๔	๐.๘๑	-๐.๐๕๗
ความรัก ใส่ใจ เนื้าใจสามี	๔.๔๒	๐.๖๕	๔.๕๓	๐.๖๒	-๐.๒๒๗

***ค่าพี < ๐.๐๐๑, ** < ๐.๐๑, * < ๐.๐๕

ตารางที่ ๗ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบริ่งเพิ่ยบคะแนนคุณสมบัติของบรรยายในอุดมคติ ก่อนและหลังสมรสในชายที่สมรสมากกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี (n= ๘๖)

คุณสมบัติในอุดมคติ	ก่อนสมรส		หลังสมรส		ค่าพี
	ค่าเฉลี่ย มาตรฐาน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย มาตรฐาน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
หลังสมรสสำคัญลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ					
หน้าตา	๓.๔๖	๐.๗๗	๓.๒๑	๐.๖๗	๔.๗๔***
รูปร่าง	๓.๖๐	๐.๖๖	๓.๑๙	๐.๖๘	๔.๗๔***
ความบริสุทธิ์	๔.๐๒	๐.๘๐	๓.๗๕	๐.๗๗	๓.๘๔***
ความน่าดู	๓.๗๐	๑.๐๕	๓.๕๑	๑.๐๗	๒.๕๕***
ความเป็นโสด	๓.๗๒	๐.๖๖	๓.๕๖	๐.๖๗	๒.๘๕**
บุคลิกลักษณะภายนอก	๓.๔๖	๑.๐๒	๓.๓๕	๐.๘๔	๒.๗๕**
ความดึงดูดทางเพศ	๒.๖๕	๐.๕๗	๒.๕๑	๐.๘๕	๒.๕๗**
ฐานะทางสังคม	๓.๒๑	๐.๕๑	๓.๑๒	๐.๘๕	๒.๗๗*
ฐานะทางการเงิน	๔.๓๐	๐.๗๔	๔.๖๖	๐.๘๗	๒.๗๗*
ความจริงใจ ซื่อสัตย์	๓.๗๒	๑.๐๐	๓.๐๒	๐.๕๖	๒.๐๗*
อาชีพ	๓.๔๗	๐.๕๕	๓.๔๔	๐.๕๗	๒.๐๗*
เพศสัมพันธ์					
หลังสมรสสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ					
ไม่พบ					
ก่อนสมรสและหลังสมรสไม่เปลี่ยนแปลง					
การศึกษา	๓.๗๗	๐.๕๒	๓.๒๙	๐.๘๘	๒.๐๗*
งานอดิเรก กิจกรรมยามว่างคล้ายกัน	๒.๕๘	๐.๕๖	๒.๘๘	๐.๕๘	๑.๘๑
อายุ	๓.๐๕	๐.๕๗	๒.๕๘	๐.๕๑	๑.๔๒
นิสัยใจคอโดยทั่วไป	๔.๒๖	๐.๖๕	๔.๑๕	๐.๗๗	๐.๕๗
สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวบรรยาย	๓.๕๕	๐.๖๖	๓.๕๗	๐.๐๗	๐.๓๒
ศีลธรรม จริยธรรม	๔.๓๗	๐.๖๕	๔.๓๗	๐.๖๕	๐.๐๐
มีความมั่นคงทางอารมณ์	๔.๑๔	๐.๗๗	๔.๑๔	๐.๗๗	๐.๐๐
ความผุ่งมั่นในการทำงาน	๔.๐๒	๐.๗๔	๔.๐๒	๐.๗๐	๐.๐๐
สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวสามี	๔.๑๔	๐.๘๐	๔.๑๔	๐.๗๗	๐.๐๐
ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว	๔.๔๗	๐.๗๗	๔.๔๗	๐.๗๖	๐.๐๐
ความรับผิดชอบต่อตนเอง	๔.๐๒	๐.๕๗	๔.๐๕	๐.๕๒	-๐.๔๒
มารยาทดูแลสังคม	๓.๘๑	๐.๗๕	๓.๘๘	๐.๖๕	-๐.๑๗
ความรัก ใส่ใจ เข้าใจสามี	๔.๓๗	๐.๗๔	๔.๔๒	๐.๕๙	-๐.๓๕

***ค่าพี < ๐.๐๐๑, **< ๐.๐๑, * < ๐.๐๕

๕ ปีท่านนั้น ที่หลังสมรสแล้วมีคุณสมบัติในอุดมคติที่ต้องการเพิ่มมากขึ้นอย่างมั่นยำสำคัญทางสติที่ชื่มว่าคุณสมบัติ ๕ ข้อ ได้แก่ ฐานะทางการเงิน การศึกษา ฐานะทางลัษณะ และ อารชีพ.

ส่วนชายที่สมรสไม่เกิน ๓ ปี กับชายที่สมรสนานกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี ไม่พบว่ามีความต้องการคุณสมบัติเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในคุณสมบัติ ๕ ข้อที่ผู้ชายสมรสแล้ว ต้องการมากขึ้นเป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจแบบทั้งสิ้น ซึ่งในช่วงสมรส ๓-๕ ปี เป็นช่วงที่คู่สมรสเริ่มมีบุตรคนแรกหรือคนที่ ๒ และภาระในการผ่อนอสังหาริมทรัพย์มีเพิ่มขึ้นด้วย ทำให้ความต้องการรายได้ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น. ผู้ชายจึงมีภาระในเรื่องของรายได้ในครอบครัว จนเกิดความคาดหวังว่าภาระจะมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระเรื่องนี้. เมื่อกาเดิมผู้ชายอาจเป็นผู้นำในเรื่องการหารายได้เข้าครอบครัว แต่เมื่อค่าใช้จ่ายเมื่อเรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายจากการสมรสเป็นรายเพิ่มขึ้น อาจทำให้การหารายได้เพียงคนเดียวเป็นเรื่องลำบาก. บทบาทของภาระในการช่วยเหลือสามีด้านค่าใช้จ่ายในครอบครัวจึงมีความสำคัญ ซึ่งในเรื่องของความคาดหวังด้านการเงินที่ดีขึ้นในผู้ชายสมรสแล้วพบว่า ตรงกับงานวิจัยของของ Shackelford, Schimitt และ Buss^(๒๐) ที่ได้ศึกษาความชอบในคู่ครองของผู้ที่สมรสในช่วงปีแรกและหลังจากนั้น ๓ ปีได้มาสำรวจใหม่ พบร่วมหัวผู้ชายความต้องการเรื่องความคาดหวังด้านการเงินที่ดี ต้องการความงามทางกายภาพ (ความดูดี) และต้องการบุคลิกลักษณะที่พึงพาได้เพิ่มมาก.

ผู้วิจัยพบว่าคุณสมบัติที่ทั้ง ๓ กลุ่มให้ความสำคัญลดลงอย่างมั่นยำสำคัญทางสติที่นั้น ส่วนมากเป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวกับลักษณะภายนอก เช่น หน้าตา รูปร่าง ความดึงดูดทางเพศ และอายุ. อย่างไรก็ตามคุณสมบัติที่เป็นคุณสมบัติภายนอกและผู้ชายต้องการลดลงในภาระภารกิจ เช่น กุญแจสมบัติความฉลาด ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ Greitmeyer^(๒๑) พบร่วมผู้ชายไม่ค่อยชอบมีความล้มพังแบบโรมเคนติกกับผู้หญิงที่มีการศึกษาสูง เพราะผู้ชายรับรู้ว่าผู้หญิงที่มีการศึกษาล้วน然是ชอบน้อยและไวใจได้น้อย เพราะในทางวัฒนธรรมแล้วผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จเป็นผู้ที่ฝ่าฝืนบทบาททางเพศ คำอธิบาย

บทบาททางเพศส่วนหนึ่งถูกส่งผ่านมาจากการสื่อสารมวลชนที่ชี้งภาพของบทบาทผู้ชายเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว และให้ภาพของบทบาทผู้หญิงเป็นแม่บ้านหรือเป็นมารดา ซึ่งเป็นหัวคันธิตัวไปของสังคมมาโดยไม่เปลี่ยนตามกาลเวลา^(๒๒) (Spence & Buckner, 2000 อ้างถึงใน Greitmeyer, 2007)

ชายที่สมรสแล้วมากกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี ผลออกมาว่า คุณสมบัติฐานะทางการเงิน ฐานะทางลัษณะ และ อารชีพ เป็นอีกกลุ่มคุณสมบัติที่ชายกลุ่มนี้ให้ความสำคัญลดลง ซึ่งตรงกับข้ามกับกลุ่มชายที่สมรสแล้วมากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี เป็นไปได้ว่าคุณสมรสนั้นใหญ่เมื่อผ่านช่วงแห่งความยากลำบากในช่วง ๓ - ๕ ปีที่เป็นช่วงค่าใช้จ่ายและการหนี้ที่เพิ่มขึ้นมาได้ ทุกอย่างย่อมลงตัวขึ้น ฐานะทางการเงิน ฐานะทางลัษณะ และ อารชีพ จึงไม่ใช่คุณสมบัติที่สำคัญเพิ่มขึ้นอีกแล้วในกลุ่มชายที่สมรสเกิน ๕ ปี. อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าแปลกใจที่มีคุณสมบัติภายนอกนี้คุณสมบัตินี้จึงไม่ได้อยู่ในความกังวลของสามีเหมือนช่วงก่อนสมรสและหลังสมรสปีแรกๆ อย่างไรก็ตามเป็นเรื่องที่น่าสนใจเหตุใดคุณสมบัติ ความจริงใจ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญลดน้อยลงในกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ซึ่งควรทำวิจัยต่อไป.

คุณสมบัติที่ไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงหลังสมรสของทุกกลุ่มสามารถวิเคราะห์ได้เป็น ๒ กลุ่ม คือ

- คุณสมบัติที่มีความสำคัญมากติดอยู่ใน ๑๐ ปีนั้น แรกที่ชายสมรสแล้วทุกกลุ่มให้ความสำคัญ ทำให้ไม่ว่าเวลา การสมรสจะผ่านไปนานเท่าใดหรือไม่ว่าจะเป็นคุณสมบัติก่อนหรือหลังสมรส ผู้ชายทุกกลุ่มต่างต้องการไม่เปลี่ยนแปลง. คุณสมบัติดังกล่าวมี ๘ ข้อ ได้แก่ (๑) ความรักใส่ใจสามี, (๒) คีลธารม จริยธารม, (๓) มีความมั่นคงทางอาชมณ์, (๔) ความรับผิดชอบต่อตนเอง, (๕) ล้มพังนิภัยกับคนในครอบครัวภรรยา, (๖) ล้มพังนิภัยกับคนในครอบครัวสามี, (๗) ภาระทางลัษณะ และ (๘) ความเอาใจใส่ต่อครอบครัว.

- คุณสมบัติที่สำคัญน้อยกว่าคุณสมบัติอื่น ในความเห็น

ของชายที่สมรสแล้วในทุกกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ งานอดิเรก กิจกรรมยามว่างที่คล้ายกัน.

คุณสมบัติภายนอก คือ หน้าตา รูปร่าง อายุ บุคลิกลักษณะภายนอก และความดึงดูดทางเพศ เป็นคุณสมบัติที่หลังจากสมรสแล้วผู้ชายให้ความสำคัญลดลงในทั้ง ๓ กลุ่มอายุ โดยในกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการสมรสไม่เกิน ๓ ปี หน้าตา รูปร่าง และอายุ มีความสำคัญลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่าพี < 0.001 , < 0.01 และ < 0.05 ตามลำดับ. ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาสมรสนานกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี รูปร่าง และบุคลิกลักษณะภายนอก มีความสำคัญลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่าพี < 0.001 และ < 0.05 ตามลำดับ. ในกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาสมรสนานกว่า ๕ ปีแต่ไม่เกิน ๑๐ ปี หน้าตา รูปร่าง มีความสำคัญลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่าพี < 0.001 ทั้งสองคุณสมบัติ. ส่วนบุคลิกลักษณะภายนอก และความดึงดูดทางเพศมีความสำคัญลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่าพี < 0.01 .

สรุปได้ว่า หลังจากสมรสแล้ว ผู้ชายจะให้ความสำคัญลดลงในคุณสมบัติที่เป็นคุณสมบัติภายนอกของบุคคล เช่น หน้าตา รูปร่าง อายุ บุคลิกลักษณะภายนอก ความดึงดูดทางเพศ และความบวิสุทธิ์ ส่วนคุณสมบัติภายนอกของบุคคล เช่น ความจริงใจ ชื่อสัตย์ ความรัก ใส่ใจ เข้าใจสามี, ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว และคุณธรรม จริยธรรม เป็นคุณสมบัติที่ผู้ชายส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มมากขึ้นตามกาลเวลาและต้องการมากอย่างไม่เปลี่ยนแปลง. แม้จากทฤษฎีจิตวิทยาวัฒน์ที่กล่าวว่าเพศชายเลือกคู่จากลิ่งชี้แนะที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการมีบุตร เช่นลักษณะที่แสดงถึงความสาวและความดูดี^(๒๓) (Sprecher, Sullivan, & Hatfield, 1994) รวมทั้งงานวิจัยหลายงานวิจัยได้สรุปว่าผู้ชายมักเลือกผู้หญิงจากคุณสมบัติที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถที่จะมีบุตรเช่นกัน คือ ความสวยงาม ความมีอายุน้อย หรือความดึงดูดทางกายภาพ^(๒๔, ๒๕) (Todosijevic, Ljubinkovic, & Arancic, 2003; Greenlees and McGrew 1994, อ้างถึงใน Fernham, 2009) แต่การเลือกเหล่านั้นเป็นการเลือกคุณสมบัติที่ต้องการก่อนสมรส ในขณะที่เมื่อได้สมรสกันแล้วคุณสมบัติที่เกี่ยวกับ

เรื่องความดึงดูดทางกายภาพไม่ได้มีความสำคัญมากเท่ากับคุณสมบัติภายนอกความจริงใจ ชื่อสัตย์ ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว หรือความรักความใส่ใจความเข้าใจสามี ซึ่งคุณสมบัติภายนอกเหล่านี้เองเป็นตัวส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ของครอบครัวเป็นไปได้อย่างราบรื่นมากกว่าคุณลักษณะทางกายภาพ.

สรุป

๑. ชายที่สมรสแล้วในทุกกลุ่ม ให้ความสำคัญในเรื่องคุณสมบัติ ของภาระก่อนและหลังสมรส ๕ อันดับแรกคล้ายคลึงกัน. คุณสมบัติที่ติดอันดับแรกของทุกกลุ่มมี ๕ ประการ ได้แก่ (๑) ความจริงใจและชื่อสัตย์, (๒) ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว, (๓) ความรัก ใส่ใจ เข้าใจสามี, และ (๔) คุณธรรม จริยธรรม. ทั้ง ๔ ประการเป็นคุณสมบัติภายนอกทั้งสิ้น.

๒. ในช่วงสมรส คุณสมบัติที่ผู้ชายให้ความสำคัญลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่าพี < 0.001 , < 0.01 , < 0.05) ได้แก่ หน้าตา รูปร่าง อายุ การศึกษา ความเป็นโสด บุคลิกลักษณะภายนอก ความฉลาด ความบวิสุทธิ์ ความดึงดูดทางเพศ ความจริงใจ ชื่อสัตย์ ฐานะทางการเงิน ฐานะทางลัษณะอาชีพ และเพศสัมพันธ์.

๓. ในช่วงสมรส คุณสมบัติที่ผู้ชายให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่าพี < 0.01 , < 0.05) มีเพียงกลุ่มเดียวคือชายที่สมรสนานกว่า ๓ ปีแต่ไม่เกิน ๕ ปี ได้แก่ ฐานะทางการเงิน การศึกษา ฐานะทางลัษณะอาชีพ และความรัก ซึ่งเป็นคุณสมบัติเกี่ยวกับสถานะทางลัษณะและครอบครัวทั้งสิ้น.

๔. ในช่วงสมรส คุณสมบัติที่ผู้ชายทุกกลุ่มให้ความสำคัญไม่เปลี่ยนแปลง มี ๔ ประการ คือ ความรักใส่ใจเข้าใจสามี คุณธรรม จริยธรรม มีความมั่นคงทางอารมณ์ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ลัมพันธภาพกับคนในครอบครัว ภาระทางลัษณะงานอดิเรก จิกรรมยามว่างที่คล้ายกัน และความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว.

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการเปรียบเทียบความสำคัญในคุณสมบัติของภาระก่อนและหลังสมรส โดยกำหนดปัจจัยอื่นๆ เช่น การมีหรือการไม่มีบุตร เพราะบุตรเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนทำให้หักครดิทที่มีต่อคู่สมรสจากเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากมีภาระหนี้ที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการมีบุตรยังเป็นการเพิ่มบทบาทการเป็นบิดามารดาในครอบครัว ซึ่งเป็นบทบาทใหม่และเป็นบทบาทสำคัญที่มีต่อคู่สมรส การเปรียบเทียบคุณสมบัติในอุดมคติของคู่สมรสที่มีบุตรแล้ว กับคู่สมรสที่ยังไม่มีบุตรจึงอาจแตกต่างกันได้.

๒. จากการเก็บข้อมูลแบบบังเอิญในชัยที่สมรสแล้วพบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจไม่ตอบล้วนที่เป็นข้อมูลล้วนตัวในเรื่องของเงินเดือนเป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้วิจัยทราบมาว่ากฏของบริษัทส่วนใหญ่การบอกเงินเดือนของตนต่อคนอื่น โดยเฉพาะคนในบริษัทดีกวักเป็นเรื่องที่ผิด และผู้วิจัยคาดว่าယังมีเหตุผลอื่นเช่นความไม่ต้องการเปิดเผยข้อมูลล้วนตัว หรือเงินเดือนมีผลต่อการเลี้ยงภรรยา ซึ่งทำให้บุคคลจำนวนมากไม่กรอกข้อมูลในส่วนนี้ หากผู้วิจัยเห็นว่าเป็นส่วนหนึ่งของความผิดพลาดในการทำแบบสำรวจของผู้วิจัย เนื่องจากผู้วิจัยให้ผู้กรอกแบบสำรวจได้กรอกเงินเดือนเป็นจำนวนตัวเลข ซึ่งอาจแก้ปัญหาได้ด้วยการทำแบบสำรวจเรื่องของรายได้แบ่งเป็นช่วงแบบไม่เฉพาะเจาะจง เช่น ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท,* ๑๐,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท, ๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อหลีกเลี่ยงความกังวลใจของผู้ตอบแบบสำรวจที่ไม่ต้องตอบเงินเดือนตามจำนวนจริงได้บ้าง.

๓. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคู่สมรสที่สมรสเพียงครั้งเดียว กับที่เคยสมรสมากกว่า ๑ ครั้ง เพราะบุคคลที่สมรสมากกว่า ๑ ครั้ง อาจมีความต้องการในคุณสมบัติของคู่ครองที่ต่างไปจากเดิม เนื่องจากได้ผ่านอุปสรรคและปัญหามาแล้วในชีวิตสมรส.

เอกสารอ้างอิง

๑. Erikson. Cited in: Weiten W, Lloyd MA, Dunn DS, Hammer EY. Psychology applied to modern life: Adjustment in the 21st century. 9th Ed. Belmont, CA: Wadsworth Cengage Learning; 2009.
๒. Buss DM. Cited in : Shackelford T K, Schimitt D P, Buss D M. Mate preferences of married persons in the newlywed year and three years later. J Cognit Emotion 2005;19:1262-70.
๓. Weiten W, Lloyd MA, Dunn DS, Hammer EY. Psychology applied to modern life: adjustment in the 21st century. 9th Ed. Belmont, CA: Wadsworth Cengage Learning; 2009.
๔. กัสสร ลีมานนท์. ถูก... ชีวิตต่องานกำลังหมัดความหมาย? สภาพการณ์การเปลี่ยนแปลงภาวะสมรสในเอเชีย. วารสารประชากรศาสตร์ ๒๕๔๘;๒๐.
๕. Weiten W, Lloyd MA, Dunn DS, Hammer EY. Psychology applied to modern life: adjustment in the 21st century. 9th ED. Belmont, CA: Wadsworth Cengage-Learning; 2009.
๖. National Center for Health Statistics. Cited in Weiten W, et al. (Ref. no.1).
๗. Kelly EL, Conley JJ. Personality and compatibility: a prospective analysis of marital stability and marital satisfaction. J Personality Soc Psychol 1987;52:27-40.
๘. Perry-Jenkins, Repetti, Crouter (2001). Cited in Weiten W, et al. (Ref. no. 1).
๙. Shackelford TK, Schimitt DP, Buss DM. Mate preferences of married persons in the newly wed year and three years later. J Cognit Emotion 2005;19:1262-70.
๑๐. Darwin C. Cited in : Buss DM. The great struggles of life: Darwin and the emergence of evolutionary psychology. Am Psychol Assoc 2009;64:140-8.
๑๑. Sprecher S, Sullivan Q, Hatfield E. Mate selection preferences: Gender difference examined in a nation sample. J Personality Soc Psychol 1994;66:1074-80.
๑๒. สิรินธร วงศ์ทัพนงศ์. ความแตกต่างระหว่างเพศและอายุในการเลือกคุณสมบัติของคู่ครอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชิติวิทยาสังคม คณะจิตวิทยาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๔๕.
๑๓. Greenlees, McGrew (1994). Cited in: Fernham A. Sex differences in mate selection preferences. Research Department of Clinical, Educational and Health Psychology. University College London : United Kingdom; 2009.
๑๔. Doosje (1999). อ้างถึงในเอกสารเลขที่ ๑.
๑๕. Baron & Byrne. อ้างถึงใน : ชาลิสา บุญครองทรัพย์. คุณสมบัติของคนรักและคู่ครองในอุดมคติของผู้หญิงต่างวัย. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชิติวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๔๐.
๑๖. Gonzaga GC, Campos B, Bradbury T. Similarity, convergence, and relationship satisfaction in dating and married couples. J Personality Soc Psychol 2007;93:34-48.
๑๗. Buss & Barnes (1986). Cited in : Greitemeyer T. What do men

and women want in a partner? Are educated partners always more desirable? J Exper Soc Psychol 2006;43:180-94.

๑๙. ชาลีสา บุญครองทรงพรัพย์. คุณสมบัติของคนรักและคู่ครองในอุดมคติของผู้หญิงต่างวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ. คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๕๐.

เอกสารประกอบการเรียนเบื้องต้น

๑. ดังดุณ. ว่า為什麼ต้องถูก ฉบับความรักหลักสี. นนทบุรี : แคร์ปรินท์ แอนด์กราฟฟิก จำกัด; ๒๕๕๒.
๒. ชนิดา จันแจ้ว. การเบรียบที่ยึดการเห็นคุณค่าในตนเองของคนโสด และคนที่สมรสแล้วในขั้นผู้ใหญ่ตอนกลางในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๕๗.
๓. เพ็ญพิໄส ฤทธาภานันท์. พัฒนาการมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: ธรรมคำพรส จำกัด; ๒๕๕๐.
๔. วาริน เทพยาน. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคลิกภาพความพึงพอใจในการความสัมพันธ์กับรูปแบบความรักของคู่รัก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๕๒.

๕. หลุยส์ บันทิตตะกูล. ปัญหาความสัมพันธ์เมรสามี-ลูกสะใภ้ในสังคมไทยตามการรับรู้ของลูกสะใภ้. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๕๑.
๖. Adrian Turnham. Sex differences in mate selection preferences. Personality and Individual Differences 2009;47:262-7.
๗. Buss DM. Desires in Human Mating. Annals New York Sci 2000; 907:39-49.
๘. Buss D M, Barnes M. Preferences in human mate selection. J Personality Soc Psychol 1986;50:559-70.
๙. Lucile D. Marriage and alternatives. 2nd ed. New York : Praeger Publishing Inc; 1977.
๑๐. Miner E, Starratt V, Shackelford T. It's not all about her: Men's mate value and mate retention. J Personality Individual Differences 2009;47:214-8.
๑๑. Todosijevic B, Ljubinkovic S, Aranecic A. (2003). Mate selection criteria: A trait desirability assessment study of sex differences in Serbia. Evolut Psychol 2003; :1116-26.